

Projekt DITEAM12

Za večjo raznolikost in inkluzijo v športnih klubih za otroke do 12 let

Razumevanje inkluzije

Razumevanje inkluzije

Cilji

- Razumeti koncepte: inkluzija, izključevanje in raznolikost;
- Uporaba preprostih teoretičnih okvirjev inkluzije in orodij za prilagoditev

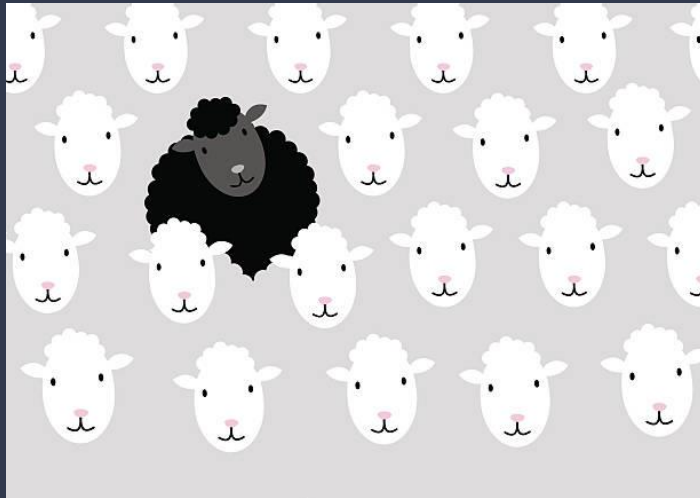
Razumevanje inkluzije

Učni izidi

- Po študiju teme boste:
- razumeli uporabo preprostih orodij, ki bodo omogočala večjo inkluzivno naravnost v različnih okoljih (doma, v šoli ali pri šport).

Razumevanje inkluzije

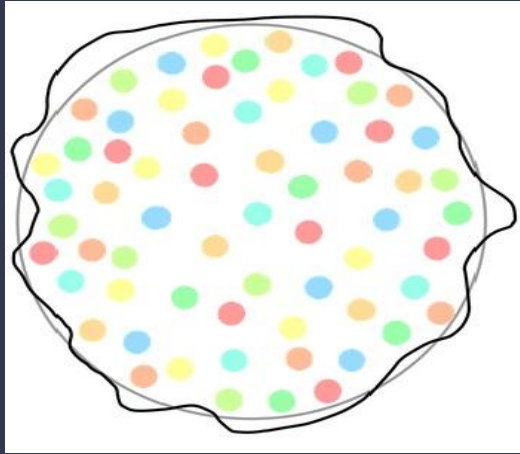
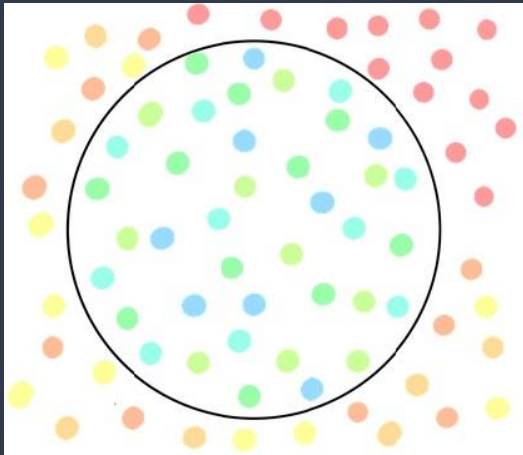
istockphoto

Koncept inkluzije ima za različne ljudi različne pomene.

- Biti del skupine
- Imeti dostop do različnih priložnosti
- Pravična družba

Razumevanje inkluzije- izključevanje

maxpixel.net

Vaja

Pomislite na lastne izkušnje, ko ste se počutili vključeno in izključeno.

Primerjajte te občutke in razlikujte med njimi.

Drugačnost

Kaj za vas pomeni drugačnost?

Je drugačnost:

- vedno pozitivna?
- vedno negativna?
- Zakaj se včasih bojimo drugačnosti?
- Raznolikost – poudarjanje drugačnosti!

Kaj vam pomeni inkluzija?

Možganska nevihta o inkluziji
– naštejte vse asociacije

Inkluzija je občutek, da:

- ste dobrodošli
- ste vključeni
- ste spoštovani in cenjeni
- imate izbiro
- imate dostop do priložnosti
- so vam na voljo informacije
- vas ljudje poslušajo

Načela inkluzije

- Socialni pristop k inkluziji
- Širša interpretacija, ki podpira raznolike posameznike na različne načine
- Ustvarjanje inkluzivnega okolja – ne samo fizičnega dostopa, temveč tudi dostop iz vidika stališč, institucij in družbe
- Osredotočite se na sposobnosti in aspiracije

Prilagoditev

David Northcott

- Uporaba socialnega/okoljskega pristopa k inkluziji.
- Poudarek je na **dejanjih** učiteljev/trenerjev/staršev/prostovoljcev (praktikov) in ne na **odzivu** na posameznikovo oviranost.
- Osredotočite se na dejavnike, ki jih **lahko nadzirate** in manj na tiste, ki jih ne morete.

POLN - orodje za prilagoditev

Spremembe:

- **Prostora**
- **Opreme**
- **Ljudi**
- **Nalog**

Omogoča sodelovanje med:

- **otroki in mladimi različnih starosti**
- **mladimi s posebnimi potrebami in brez posebnih potreb**
- **različnimi spoli.**

POLN orodje za prilagoditev

Prostor
Oprema
Ljudje
Naloge

Koncept: Chan Wen Jie

Prostor

- Glede na posameznikove sposobnosti lahko spremenimo prostor za igro, prostor med igralci ali razdaljo do tarče.

Oprema

- Opremo je mogoče spremeniti ali posebej oblikovati, da ustreza potrebam posameznika; standardna oprema se lahko uporabi na drugačen način.

Ljudje

- Inkluzijo lahko podpiramo s spremembo odnosov med igralci (vključno z vlogami znotraj aktivnosti), organizacije skupine ali števila posameznikov v ekipi.

Naloge

- Naloge lahko poenostavimo in s tem podpiramo razumevanje; ali pa jih naredimo bolj zapletene ter s tem mlade izzovemo pri krepitvi sposobnosti.

POLN	PRIMERI
Prostor	<ul style="list-style-type: none"> • povečajte ali zmanjšajte velikost igralne površine; spreminjajte razdalje, ki jih otroci morajo premagati tekom treninga, da ustrezete različnim ravnem sposobnosti ali mobilnosti; • ustvarite prostore (cone) v katerih se igralci ujemajo po sposobnostih in imajo s tem več možnosti za sodelovanje.
Oprema	<ul style="list-style-type: none"> • pri igrah z žogo povečajte ali zmanjšajte velikost žoge, da ustreza sposobnostim ali starostnemu razponu igralcev (odvisno od vrste izvajane aktivnosti); • prilagodite aktivnosti, ki omogočajo metanje ali sprejemanje žoge (npr. uporaba rokavice za lažje lovljenje žoge); • uporaba žog z zvončkom lahko pomaga nekaterim igralcem pri sledenju ali spremljanju gibanja žoge.
Ljudje	<ul style="list-style-type: none"> • združite igralce s podobnimi sposobnostmi; • uravnotežite število igralcev glede na splošne sposobnosti skupine (npr. dve ekipi z različnim številom igralcev, ki igrata druga proti drugi – s tem olajšamo vključitev nekaterih igralcev ter sodelovanje ostalih); • dodelite igralcem posebne vloge, ki poudarjajo njihove sposobnosti.
Naloge	<ul style="list-style-type: none"> • zagotovite, da imajo vsi enake možnosti za sodelovanje, npr. pri košarki naj imajo vsi igralci možnost vodenja žoge, podajanja in meta na koš; • zapletene spretnosti razčlenite na manjše sestavne dele in pomagajte igralcem, da jih lažje razvijejo; • zagotovite, da imajo igralci ustrezno priložnost za individualno vajo spretnosti ali vajo v paru s partnerjem preden se vključijo v manjšo ekipno igro; • dodajte ali odstranite časovno omejitev, da izzovete spretno igralce ali podprete tiste, ki še razvijajo svoje sposobnosti.

Aktivnost

Vaša aktivnost/šport	
POLN komponente	Prilagoditve
Prostor	
Oprema	
Ljudje	
Naloge	

Vaja

- Uporabite orodje **POLN** in prilagodite določeno aktivnost
- Predstavljajte si šport ali aktivnost – ali pa morda eno specifično komponento razvoja določene spretnosti.
- Uporabite matriko **POLN** kot vodič za ustvarjanje prilagojenih aktivnosti, ki bodo omogočile inkluzijo širšega razpona sposobnosti.

Spekter inkluzije

uporaba matrike POLN

Spekter inkluzije

(Black/Stevenson 2011-12)

Spekter inkluzije je:

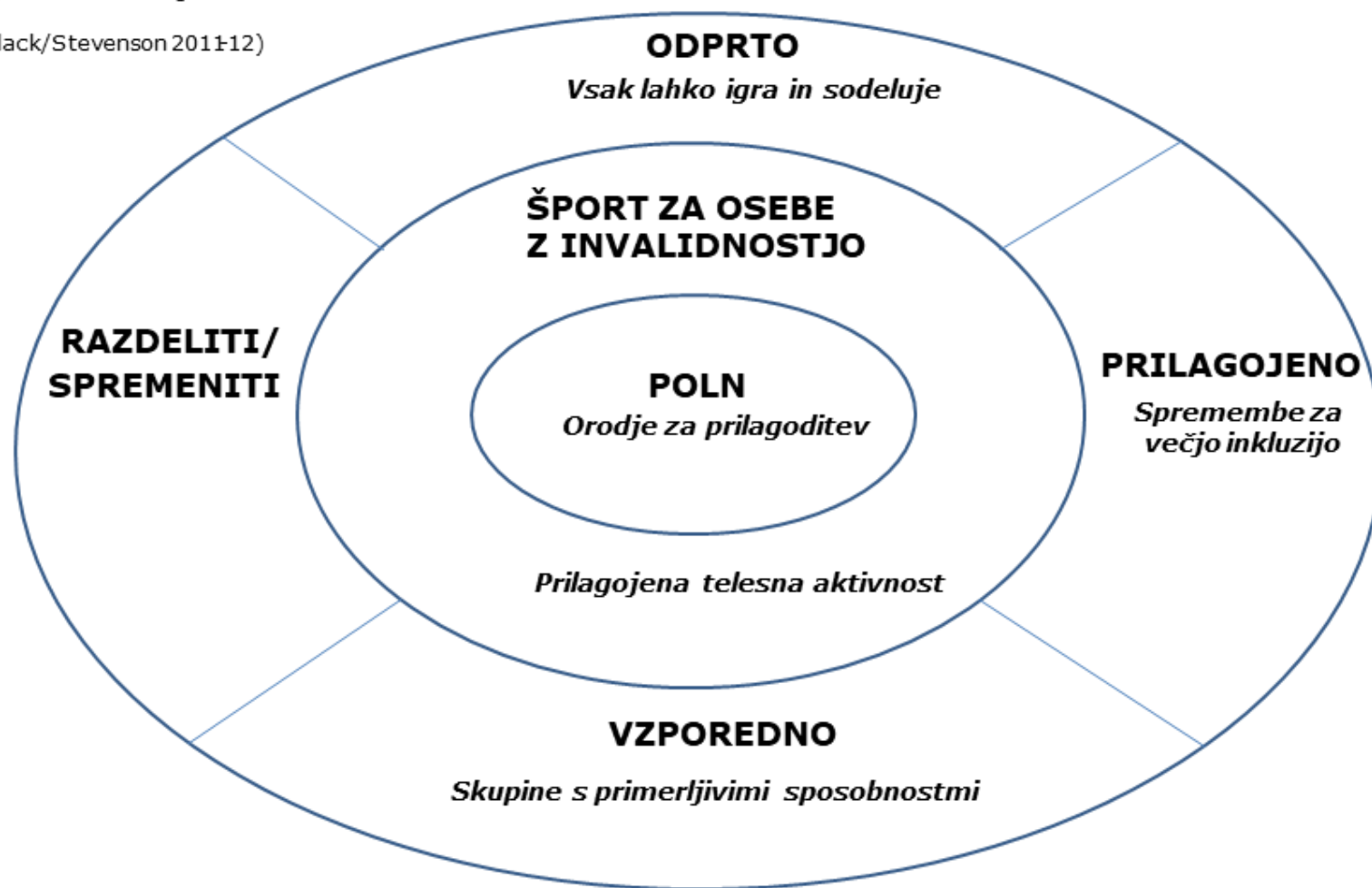
- okvir za inkluzivno prakso
- učinkovit pri širokem naboru sposobnosti in skoraj vsaki aktivnosti
- podpira socialni/okoljski pristop k inkluziji (tj. osredotočenost na dejanja praktika).

SPEKTER INKLUZIJE (Black/Stevenson 2011-12)

vkjučno z orodji iz matrike POLN

Spekter inkluzije

(Black/Stevenson 2011-12)

Kako deluje spekter inkluzije?

Z izvedbo aktivnosti na drugačen način lahko uravnotežimo različne potrebe znotraj skupine in pomagamo zvišati potencial vseh mladih.

Spekter inkluzije (vključno z orodjem iz matrike POLN) pomaga praktikom, ki delajo z mladimi z invalidnostjo, da uporabijo socialno/okoljsko interpretacijo invalidnosti in inkluzije v praktičnih situacijah.

Odprte aktivnosti

**Vsak lahko igra in
sodeluje**

- Vsi izvajajo isto aktivnost z minimalnimi prilagoditvami ali brez prilagajanja okolja ali opreme; odprte dejavnosti so po naravi inkluzivne in ustrezajo vsakemu udeležencu.
- Npr. igre za ogrevanje ali ohlajanje, sodelovalne igre ali nestrukturirane igre v gibanju (npr. igra zbiranja)

Prilagojene aktivnosti

Spremeniti za vključenost

- Vsi igrajo isto igro ali izvajajo isto aktivnost, vendar prilagodimo pravila, opremo ali igralni prostor, da spodbujamo vključevanje vseh posameznikov ne glede na sposobnosti.
- Npr. igranje košarke z različnimi tarčami (prilagojena višina obroča, obroč pritrjen na steno ali obroč narisani na tleh), tako da se udeleženci sami odločijo za tarčo, ki je najbolj primerna njihovim sposobnostim.
- Prilagoditi aktivnost v kateri sodelujejo posamezniki z gibalno oviranostjo in brez nje tako, da omejimo prostor za gibanje tistim brez gibalne oviranosti.

Vzporedne aktivnosti

Skupine s primerljivimi sposobnostmi

- Pri tem pristopu udeleženci izvajajo aktivnost v lastnem tempu in na svoji ravni sposobnosti (delo v skupinah, kjer imajo udeleženci primerljive sposobnosti)
- Npr. dve skupini igrata sedečo in stoječo različico igre, pri čemer udeleženci sodelujejo v različici, ki najbolj ustreza njihovim sposobnostim. Pri igri z mrežo (npr. odbojka) udeležence razdelimo v tri skupine: brez ovire, z nizko mrežo ali mrežo standardne višine.
- Eden izmed pomislekov vzporednega pristopa je, da se sposobnosti spreminjajo glede na aktivnost. Npr. posameznik samozavestno sodeluje pri zapleteni različici športa z loparji, vendar se lahko premakne v lažjo skupino, če pričnemo igrati nogomet.

Razdelite ali spremenite aktivnost

- Pristop poudarja občasno individualno treniranje sposobnosti ali v paru z osebo z invalidnostjo.
- V določenih primerih je bolje ločiti posameznika od skupine (ne nujno posameznika z invalidnostjo) in mu omogočiti individualno vajo spretnosti, da omogočimo kasnejšo uspešno vključitev v skupino.
- Športniki trenirajo v parih z vrstniki, da se pripravijo na tekmovanje. Primer tega je skupina košarkarjev na vozičkih, ki so vključeni v lokalni klub ali nogometna skupina za deklice, ki se pripravlja na tekmovanje.

ŠPORT ZA OSEBE Z INVALIDNOSTJO

Prilagojena telesna aktivnost

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

- To je „obratna inkluzija“ pri kateri so mladi brez invalidnosti vključeni v šport invalidov skupaj z vrstniki z invalidnostjo; npr. paraolimpijski športi kot so golbal, boccia ali sedeča odbojka so osnova za takšno inkluzijo.
- Treningi obratne inkluzije izboljšujejo odnos do invalidnega športa in dvigujejo samozavest športnikov z invalidnostjo, ki so spretni v teh športih.

Vaja

Na podlagi prikazanih informacij in predlogov izberite dva pristopa iz Spektra inkluzije in pokažite, kako ju lahko uporabite za ustvarjanje inkluzivne različice katerekoli specifične športne aktivnosti.

Npr. pri vzporedni aktivnosti navedite tri različice enake aktivnosti, ki bodo ustrezale mladim z različnimi ravni sposobnosti.

Utemeljitev

- Glavni cilj razvoja teoretičnega okvirja *Spekter inkluzije* in orodja za prilagoditev POLN (upoštevajte, da obstajajo tudi drugi podobni modeli) je ustvariti športno kulturo, ki pozdravlja in sprejema drugačnost ter aktivno deluje pri iskanju pozitivnih načinov vključevanja vsakega posameznika v telesno aktivnost in povečanja možnosti za udeležbo.

Viri in literatura

- IOC (2019) 'Sport Values in Every Classroom' toolkit. [Olympic World Library - Sport values in every classroom : teaching respect, equity and inclusion to 8-12 year-old students / UNESCO - Detail \(olympics.com\)](#)
- Mike Oliver (2013) The social model of disability: thirty years on, *Disability & Society*, 28:7, 1024-1026, DOI: 10.1080/09687599.2013.818773
- Black, Ken (2011) Coaching disabled children. In Stafford, Ian (ed.) *Coaching Children in Sport*. London: Routledge
- Black, K. and Williamson, D. (2011) Designing inclusive physical activities and games. In A. Cereijo-Roibas, E. Stamatakis and K. Black (eds), *Design for sport*. Farnham, UK: Gower
- Stevenson, P. (2009) The pedagogy of inclusive youth sport: working towards real solutions. In H. Fitzgerald (ed.), *Disability and youth sport*. London: Routledge
- The Inclusion Club – [www.theinclusionclub.com](#) – 'Episodes' tab, Episode 17